

Vastaus Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloitteeseen maksuttomasta aamupalasta vantaalaisiin kouluihin / KK

VD/1033/00.02.00.03/2021

KK/PN/AI/AH

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä sekä 8 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n kouluterveyskyselyn mukaan peruskouluikäisistä huomattava osa ei syö aamupalaa arkiamuisin. Neljäs- ja viidesluokkalaisten kohdalla näin on joka neljänneksen kohdalla. Kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaista jopa yli 40 prosenttia jättää aamupalan väliin.

Tutkimukset ovat osoittaneet linkin terveellisen aamupalan ja koulumenestyksen välillä. Valitettavasti kaikissa kodeissa ei ole yhtäläisiä edellytyksiä huolehtia ravitsevasta aamiaisesta.

Niissä kunnissa, joissa koulut ovat tarjonneet ilmaisen aamupalan, tulokset ovat olleet myönteisiä. Esimerkiksi Lahdessa on syksystä 2019 asti tarjottu viikoittainen aamupala neljässä koulussa, jotka on valittu kokeiluun sosioekonomisin perustein. Aamiaisen on auttanut paitsi jaksamaan koulutyössä, myös mahdollistanut aikuisten kiireettömän kohtaamisen ja kartoittamaan koululaisten elämäntilannetta.

Samanlaista järjestelyä olisi syytä kokeilla myös Vantaalla. Kokeilu voitaisiin aloittaa alueilla, joissa korostuvat työttömyys, taloudelliset vaikeudet ja muuta kuin suomea ja ruotsia äidinkielenään puhuvien oppilaiden osuus. Kyseessä olisivat käytännössä samat alueet, joissa on ollut käynnissä kaupungin myönteisen erityiskohtelun ohjelma. Myöhemmin käytäntö voitaisiin laajentaa kaikkiin kaupungin peruskouluihin.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä tekee seuraavan valtuustoaloitteen:

Kaupunki ryhtyy järjestämään maksutonta aamupalaa vantaalaisissa kouluissa. Ensivaiheessa aamupala voisi olla tarjolla kouluissa, jotka sijaitsevat myönteisen erityiskohtelun ohjelman alueille. Myöhemmin käytäntöä voidaan laajentaa muihin kaupungin kouluihin. Samalla kaupungin pitää seurata maksuttoman aamupalan vaikutuksia oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin.”

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria. Vantaalla tarjotaan lisäksi välipala niille oppilaille, joille se on terveydentilan kannalta välttämätöntä (esim. diabeetikot, vammaisopetuksen oppilaat).

Vuonna 2019 kouluterveyskyselyssä Vantaan 4.–5. -luokkalaista 68,7 % ilmoitti syövänsä aamupalan jokaisena arkiamuna, 17 %, 3–4 arkiamuna, 10,2 %. 1–2 arkiamuna, 4,1 % ilmoitti, ettei syö aamupalaa kertaakaan arkiamuisin. Vantaan 8.–9. -luokkalaisten osalta vastaavat luvut olivat 55,6 %, 17,5 %, 16,0 % ja 10,8 %.

Vantaan perusopetuksen oppilasmäärä on n. 24 500 oppilasta. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman alueet ovat Hakunila, Länsimäki, Havukoski, Mikkola ja Martinlaakso. Alueiden peruskoulut ovat Lehtikuusen ja Sotungin koulut Hakunilassa, Länsimäen koulu Länsimäessä, Havukosken ja Kytöpuiston koulut Havukoskella, Mikkolan koulu Mikkolassa ja Kivimäen, Martinlaakson ja Mårtensdalin koulut Martinlaaksossa. Kouluissa on oppilaita 5 337, joista alakoululaisia 3 175 ja yläkoululaisia 2 162. Vantin hinnaston mukaisen koulujen aamupalan (puuro, hedelmäsose, näkkileipä, juoma) hinta on 1,27 euroa per annos. MEK-alueiden oppilaille tarjottavan aamupalan kustannukseksi tulisi n. 6 780 euroa per koulupäivä. Lukuvuodessa koulupäiviä on 190, jolloin lukuvuoden kustannukset MEK-alueiden koulujen aamupalasta olisivat lähes 1,3 M euroa, jos aamupala olisi tarjolla kaikille koulujen oppilaille.

Vantaan perusopetuksen oppilaita on n. 24 000. Kaikissa Vantaan kouluissa toteutettuna aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat lähes 5,8 milj. euroa.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (2019–2021) viimeinen ohjelmavuosi on käynnissä ja jatkosta ei ole vielä tehty päätöksiä. Vuosittain määrärahaa on ollut käytössä 2 milj. euroa ja koko ohjelmakaudella siis 6 milj. euroa. Ohjelman määrärahojen käytön kohteet v. 2021 on jo suunniteltu ja sovittu. Toimenpiteet ovat vaihdelleet kesäruokailusta kaupunginosien viihtyisyyden parantamiseen sekä rekrytointeihin: esimerkiksi varhaiskasvatukseen, peruskouluihin ja toisen asteen opetukseen on palkattu lisää ammattilaisia tukea kaipaavien lasten ja nuorten avuksi.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelman toteuttamista halutaan jatkaa, vuoden 2022 talousarvion kehysesityksessä ohjelman toteuttamiseen on esitetty budjetoitavaksi 2 milj. euroa.

Vantaan kaupungin taloudellisen tilanteen ennustetaan muodostuvan tiukaksi. Uusien ei-lakisääteisten palveluiden avaaminen on nykyisessä tilanteessa hyvin tarkkaan harkittava. Aamupalan tarjoaminen kohdennetusti niille, jotka eivät syö aamupalaa, olisi vaikeaa toteuttaa asianmukaisesti ja yhdenvertaisesti. MEK-alueiden koulujen tai koko Vantaan kaikkien peruskoulujen oppilaille aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat niin suuret, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan näkemyksen mukaan toimintaa ei ole tarkoituksenmukaista käynnistää.

Kaupunginhallitus 9.8.2021 § 43

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Vasemmistoliiton valtuustoryhmälle ja 8 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hallintopäällikkö Pirkko Nurmi puh. 050 312 1592, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi